

แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถ
ดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

The Guideline for Mobilization of Educational Resources of Small
Sizes Schools that can be Self-Sustaining (Stand Alone) Uttaradit
Primary Educational Service Area Office 1

สาริณี สังไทย¹ หยกแก้ว กมลวรเดช² สุรเชษฐ์ บุญรักษ์³

Sarinee Sungthai, Yokkaew Kamolvoradej, Surachet Boonyarug

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบันและปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาและเพื่อหาแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมผสาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ระยะที่ 1 คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 65 โรงเรียน รวม 317 คน ระยะที่ 2 คือ กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่าสภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone)

Received: 2023-04-26 Revised: 2023-07-17 Accepted: 2023-07-25

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ Master of Education Program Students Department of Educational Administration Uttaradit Rajabhat University
Corresponding Author e-mail: s_sarinee@hotmail.co.th

² อาจารย์สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ Lecturer in Educational Administration Department Uttaradit Rajabhat University

³ อาจารย์สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ Lecturer in Mathematics Department Uttaradit Rajabhat University

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ประกอบด้วย การศึกษา วิเคราะห์ ปัญหาและความต้องการ การวิเคราะห์ทางเลือก การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน การ จัดทำแผน การดำเนินงานตามแผน การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล และการสรุปและ รายงานผล โดยชุมชนมีบทบาทต่อการดำเนินการในทุกด้าน ดังนั้นโรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์ อันดีกับชุมชนและให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ตั้งแต่การเข้า มาร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และร่วม สรุปผลการดำเนินการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน

คำสำคัญ (Keywords): แนวทาง; การระดมทรัพยากรทางการศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to study the current operating conditions and the problem of mobilization of educational resources and to search the guideline for mobilization of educational resources of small sizes schools that can be self-sustaining (Stand Alone) in Uttaradit Primary Educational Service Area Office 1. This research was mixed method. The population used for phase 1 were school principals and teachers working in small sizes schools that can be self-sustaining (Stand Alone) in Uttaradit Primary Educational Service Area Office 1, academic year 2022, 65 schools, total of 317 people. Phase 2 the sample group was derived from purposive sampling were school principals in small sizes schools with best practice in mobilization of educational resources, total 6 people. The research tools were questionnaires and interviews. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis. The results showed that 1) the current operating conditions in mobilization of educational resources were overall high level while the problem of mobilization of educational resources was overall low level. and the guideline for mobilization of educational resources of small sizes schools that can be self-sustaining (Stand Alone) in Uttaradit Primary Educational Service Area Office 1 including study problem and needs analysis, alternative analysis, appointment of committees or working groups, making plan, implement the plan, monitoring auditing and evaluation and summarizing and reporting results. The community participates in every parts. Therefore, schools should build a good relationship with the community and invite them to join thinking, planning, making decision, implementation, monitoring, evaluation and conclusions about mobilization of educational resources in school.

Keywords: Guideline; Mobilization educational resources

บทนำ (Introduction)

ทรัพยากรทางการศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นตัวกลางหรือตัวกระตุ้นให้ผู้บริหารดำเนินกิจกรรมหรือภารกิจของสถานศึกษาไปด้วยดี ทำให้สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนหรือพัฒนาคนให้มีคุณภาพและได้ผลตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษา อีกทั้งมีบทบาทต่อกิจกรรมหรือการดำเนินภารกิจขององค์การหรือหน่วยงานทั้งในด้านของปริมาณ คือ มีเพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรม และในด้านคุณภาพ คือ มีประสิทธิภาพที่ดี จะทำให้การดำเนินงานหรือกิจกรรมของสถานศึกษาสำเร็จลงได้ด้วยดี นิรุดี วงศ์คำชัย (2563, น.24-25) ดังนั้นการระดมทรัพยากรทางการศึกษา อันเป็นการดำเนินงานหรือกิจกรรมให้ได้มาซึ่งทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งที่เป็นเงินและไม่ใช่งเงิน อาทิ บุคคล วัสดุอุปกรณ์ ซึ่งล้วนมีความสำคัญต่อการดำเนินงานในเรื่องการสนับสนุนการจัดการศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่ง เพราะในการจัดการศึกษาจะต้องอาศัยทรัพยากรทางการศึกษามาช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ลดค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาของรัฐ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน สามารถนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา อาริรัตน์ สอนหลวง (2561, น.29) ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 8 ระบุให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สินทั้งจากรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และดำเนินการระดมทรัพยากรทางการศึกษาให้เพียงพอต่อการจัดการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาสามารถดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของจังหวัดอุดรธานี ในปีการศึกษา 2565 มีโรงเรียนจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนที่ไม่สามารถรวบรวมได้และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 จัดให้เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) หมายถึง โรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ที่ตั้งอยู่พื้นที่ปกติแต่ห่างไกล ไม่สามารถรวบรวมได้ จำนวน 66 โรงเรียน แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปีการศึกษา 2562-2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 (2562, น.2) ศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายคลึงกัน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ มีอัตราส่วนครูต่อนักเรียนลดลง นักเรียนต่อห้องเรียนต่ำกว่ามาตรฐาน ทั้งโรงเรียนยังขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะในการบริหารจัดการโรงเรียน ส่งผลให้คุณภาพการจัดการศึกษาไม่ได้มาตรฐาน 2) ปัญหาด้านการเรียนการสอน โรงเรียนขนาดเล็กมีครูไม่ครบชั้น และนักเรียนมีจำนวนน้อยในแต่ละชั้น หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบท

ของโรงเรียน สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้มีจำนวนจำกัด สาเหตุเกิดจากได้รับงบประมาณน้อย ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ 3) ปัญหาด้านความพร้อมเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนในการจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็กได้รับจัดสรรงบประมาณและบุคลากรไม่เพียงพอ ทั้งยังโรงเรียนไม่สามารถระดมทรัพยากรจากผู้ปกครอง ชุมชนได้มากนัก และ 4) ปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ถึงแม้ว่าที่ผ่านมาจะมีตัวแทนของชุมชนและองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานก็ตาม แต่บทบาทของคณะกรรมการดังกล่าวยังมีไม่มากนัก และหากกล่าวถึงการประสานงานกับหน่วยงาน องค์กรอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชนด้วยแล้ว เกือบจะกล่าวได้ว่ามีน้อยมาก หรือไม่มีเลย ในบางพื้นที่ ชุมชน ผู้ปกครอง มีฐานะยากจนไม่สามารถส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนและการเรียนของบุตรหลานได้เท่าที่ควร ปัญหาที่กล่าวมาล้วนเป็นปัญหาที่เกิดจากการขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กจึงต้องมีความพยายามเป็นอย่างมากในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำรงอยู่ได้ต่อไป

ด้วยเหตุนี้ แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จึงมีความจำเป็นต่อโรงเรียนขนาดเล็กเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากจะทำให้โรงเรียนขนาดเล็กมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปใช้ดำเนินการหรือกิจกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรทางการศึกษาที่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา สนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ว่ามีแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนสามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเองอย่างไร เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาเผยแพร่และใช้เป็นแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบันและปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1
2. เพื่อหาแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบันและปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 65 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 65 คน และครูผู้สอน จำนวน 252 คน รวม 317 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานปัจจุบันและปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 สอบถามปลายเปิด (Open-Ended Question) เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน

3. การสร้างเครื่องมือการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

3.3 ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (Index of Congruency : IOC) เลือกข้อที่ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มาใช้ในแบบสอบถาม โดยได้ค่า IOC เท่ากับ 0.80 – 1.00

3.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุง เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีของ Cronbach ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.993

3.5 ตรวจสอบความถูกต้อง และจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

4. การรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

4.2 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

4.4 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามและดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานปัจจุบันและปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 หาแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ทำให้โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปีการศึกษา และมีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบ NT หรือ O-NET สูงกว่าระดับประเทศในระหว่างปีการศึกษา 2562 -2564 รวมทั้งสิ้น 6 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการสร้างโดยเลือกข้อคำถามจากปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในแบบสอบถามที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกในแต่ละด้าน มาเป็นข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

3. การสร้างเครื่องมือการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 รวบรวมข้อมูลการศึกษาปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากแบบสอบถาม มาใช้กำหนดกรอบแนวคิด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ แล้วนำแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

3.4 ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

(Index of Congruency: IOC) เลือกข้อที่ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป มาใช้ในแบบสัมภาษณ์ โดยได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

3.5 ปรับปรุง แก้ไขแบบสัมภาษณ์ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3.6 ตรวจสอบความถูกต้อง และจัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

4. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) ที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ทำให้โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปีการศึกษา และมีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบ NT หรือ O-NET สูงกว่าระดับประเทศในระหว่างปีการศึกษา 2562 -2564 จำนวน 6 คน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ นำมาวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียง จำแนกและสรุปสาระสำคัญจากข้อมูลที่รวบรวมได้

ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. ผลการวิจัยในระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบันและปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 เป็นดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาภาพรวม

การระดมทรัพยากร ทางการศึกษา	สภาพการดำเนินงานปัจจุบัน		
	μ	σ	ระดับ
1. ด้านการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ	3.907	0.551	มาก
2. ด้านการวิเคราะห์ทางเลือก	4.191	0.576	มาก
3. ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการ	3.998	0.625	มาก
4. ด้านการจัดทำแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	4.004	0.635	มาก
5. ด้านการดำเนินงานตามแผน	4.245	0.609	มาก
6. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล	4.032	0.644	มาก
7. ด้านการสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน	4.115	0.644	มาก
รวม	4.070	0.612	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.070$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการดำเนินงานตามแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ($\mu = 4.245$) รองลงมา ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์ทางเลือกในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ($\mu = 4.191$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ($\mu = 3.907$)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ภาพรวม

การระดมทรัพยากร ทางการศึกษา	ปัญหา		
	μ	σ	ระดับ
1. ด้านการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ	2.502	0.803	น้อย
2. ด้านการวิเคราะห์ทางเลือก	2.357	0.867	น้อย
3. ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการ	2.347	0.819	น้อย
4. ด้านการจัดทำแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	2.358	0.815	น้อย
5. ด้านการดำเนินงานตามแผน	2.124	0.928	น้อย
6. ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล	2.169	0.862	น้อย
7. ด้านการสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน	2.238	0.888	น้อย
รวม	2.299	0.855	น้อย

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัญหาในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.229$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ($\mu = 2.502$) ด้านการจัดทำแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ($\mu = 2.358$) ด้านการวิเคราะห์ทางเลือกในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ($\mu = 2.357$) ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ($\mu = 2.347$) ด้านการสรุปและรายงานผลการดำเนินงานการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ($\mu = 2.238$) ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ($\mu = 2.169$) และด้านการดำเนินงานตามแผนการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ($\mu = 2.124$) ตามลำดับ

2. ผลการวิจัยในระยะที่ 2 แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 1 เป็นดังต่อไปนี้

1) ด้านการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ มีแนวทางคือ ควรประชุมวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน ประสานความร่วมมือกับกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก ให้ผู้ปกครอง ชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า ร่วมวิเคราะห์ปัญหา จัดหมวดหมู่ความต้องการจำเป็น และสำรวจขั้นตอนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน

2) ด้านการวิเคราะห์ทางเลือก มีแนวทางคือ ควรประสานความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดเป้าหมาย แสดงความคิดเห็นถึงวิธีการในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน

3) ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน มีแนวทางคือ เปิดโอกาสให้มีการเสนอชื่อเข้าร่วมการพิจารณา ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลในชุมชน บุคคลภายนอก ที่มีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพ เข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

4) ด้านการจัดทำแผน มีแนวทางคือ แผนหรือโครงการเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาขึ้นอยู่กับบริบทของโรงเรียนและชุมชน ต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนในการจัดทำแผนเพื่อจัดหาทรัพยากรทางการศึกษาให้เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน

5) ด้านการดำเนินงานตามแผน มีแนวทางคือ ควรรายงานผลการดำเนินการของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน รับทราบเป็นระยะ ใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นที่ประจักษ์แก่ชุมชน และมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับชุมชน

6) ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล มีแนวทางคือ ควรติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเป็นระยะ มีคณะกรรมการทั้งบุคลากรภายในและบุคคลภายนอก ให้ชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า และศิษย์ปัจจุบัน ร่วมกันตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินผลอย่างหลากหลาย

7) ด้านการสรุปและรายงานผล มีแนวทางคือ ควรประชุมสรุปผลการดำเนินงาน โดยให้คณะกรรมการทั้งบุคลากรในสถานศึกษาและบุคคลภายนอกร่วมกัน สรุปผลการดำเนินงานการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และจัดทำรายงาน เผยแพร่ผลการดำเนินงานให้ชุมชนได้รับทราบ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิเคราะห์แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานปัจจุบันในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และปัญหาในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กมีความจำเป็นต้องดำเนินการการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีทรัพยากรทางการศึกษาที่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน อีกทั้งการดำเนินการระดมทรัพยากรทางการศึกษายังเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ระบุให้สถานศึกษาสามารถระดมทรัพยากรทั้งจากรัฐและเอกชน สอดคล้องกับงานวิจัยของพงศธร แสนเมือง (2564) ที่ผลการศึกษาพบว่า สภาพและปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี มีระดับปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพปัญหาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีได้จัดให้มีการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบ ทำให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญส่ง จอมหงษ์ (2563) ที่ผลการศึกษาพบว่าสภาพปัจจุบันของการระดมทุนสำหรับสถานศึกษาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญลักษณ์ นวลศรี (2556) ที่ผลการศึกษาพบว่า การระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ฤทธิ์ ประทุมชัย (2564) ที่ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ทั้ง 7 ด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าแต่ละด้านมีแนวทางดังต่อไปนี้

1) ด้านการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ มีแนวทางคือ ควรประชุมวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน ประสานความร่วมมือกับกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก ให้ผู้ปกครอง ชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า ร่วมวิเคราะห์ปัญหา จัดหมวดหมู่ความต้องการ

จำเป็น และสำรวจขั้นตอนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ฤทธิ์ ประทุมชัย (2564) ที่กล่าวว่า บุคลากรทางการศึกษาควรสำรวจความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ให้เป็นปัจจุบัน ร่วมวางแผนการคัดแยกวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ จัดหมวดหมู่ความต้องการจำเป็นเร่งด่วนในการใช้ตามแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเป็นระบบ

2) ด้านการวิเคราะห์ทางเลือก มีแนวทางคือ ควรประสานความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดเป้าหมาย แสดงความคิดเห็นถึงวิธีการในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของอารีรัตน์ สอนหลวง (2561) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์ทางเลือกการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ควรมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษา แก่ชุมชนโดยการตั้งชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน

3) ด้านการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน มีแนวทางคือ เปิดโอกาสให้มีการเสนอชื่อเข้าร่วมการพิจารณา ประชาสัมพันธ์ให้บุคคลในชุมชน บุคคลภายนอก ที่มีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพ เข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ที่กล่าวว่า ในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาควรสรรหาผู้มีความรู้ความสามารถในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาจากแหล่งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างความศรัทธาต่อโครงการระดมทรัพยากร

4) ด้านการจัดทำแผน มีแนวทางคือ แผนหรือโครงการเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรทางการศึกษาขึ้นอยู่กับบริบทของโรงเรียนและชุมชน ต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนในการจัดทำแผนเพื่อจัดหาทรัพยากรทางการศึกษาให้เพียงพอกับการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญส่ง จอมหงษ์ (2563) ที่กล่าวว่า การวางแผนการระดมทุนประกอบด้วยการคัดเลือกกลยุทธ์และกิจกรรมในการระดมทุน และการจัดงบประมาณสำหรับระดมทุน

5) ด้านการดำเนินงานตามแผน มีแนวทางคือ ควรรายงานผลการดำเนินการของสถานศึกษาให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน รับทราบเป็นระยะ ใช้วิธีการที่หลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พัฒนาการเรียนการสอนให้เป็นที่ประจักษ์แก่ชุมชน และมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของพินสุดา สิริธรงค์ศรี (2562) ที่กล่าวว่า ในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาควรพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เป็นที่ยอมรับและไว้วางใจของชุมชน บริหารจัดการทรัพยากรด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ และการรู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลชุมชน และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

6) ด้านการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล มีแนวทางคือ ควรติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเป็นระยะ มีคณะกรรมการทั้งบุคลากรภายในและบุคคลภายนอก ให้ชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน ร่วมกันตรวจสอบและประเมินผล

การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ใช้เครื่องมือและวิธีการประเมินผลอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของอารีรัตน์ สวนหลวง (2561) ที่กล่าวว่า ควรมีการติดตามการประเมินผลการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียน ประเมินผลและตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียน

7) ด้านการสรุปและรายงานผล มีแนวทางคือ ควรประชุมสรุปผลการดำเนินงาน โดยให้คณะกรรมการทั้งบุคลากรในสถานศึกษาและบุคคลภายนอกมาร่วมกัน สรุปผลการดำเนินการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และรายงาน เผยแพร่ผลการดำเนินงานให้ชุมชนได้รับทราบ สอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ฤทธิ์ ประทุมชัย (2564) ที่กล่าวว่า ในการดำเนินงานของศึกษาต้องสามารถติดตาม ตรวจสอบได้ สรุปรายงานโครงการต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงาน และจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากแนวทางการระดมทรัพยากรของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ทั้ง 7 ด้าน เห็นได้อย่างชัดเจนว่าชุมชนมีบทบาทสำคัญต่อการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในทุกด้าน ดังนั้นในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาตั้งแต่การเข้าร่วมร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนร่วมดำเนินการ ร่วมติดตาม ตรวจสอบ และสรุปผลการดำเนินการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และโรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของอำพล รวากลาง (2555) ที่กล่าวว่า แนวทางในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก มีดังนี้คือ โรงเรียนควรมีการประชุมวางแผนร่วมกับชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษา จัดทำโครงการร่วมกับชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษาในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อเป็นแหล่งช่วยสนับสนุนในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ขอความร่วมมือ และประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง มีกิจกรรมหรือวิธีการที่หลากหลายในการขอความร่วมมือจากหน่วยงานรัฐบาล บุคคล ชุมชน องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา และสถานประกอบการในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ประชาสัมพันธ์ผลงานของครูและนักเรียน และควรมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของชุมชนเพื่อสร้างความศรัทธาและความสัมพันธ์ที่ดีให้กับชุมชน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเกตกนก แก้วนพรัตน์ (2562) ที่กล่าวว่า ควรสร้างความเข้าใจให้ชุมชนเกิดความตระหนักรู้ว่าโรงเรียนเป็นของชุมชน และการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของชุมชนด้วยเช่นกัน ไม่ใช่เป็นเพียงหน้าที่ของครู โรงเรียนหรือของรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียว สร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน และเน้นการสร้างเครือข่ายสังคม (Social

Network) ไปสู่ภายนอกชุมชน ส่งเสริมให้มีการกำหนดหรือเพิ่มบทบาทหน้าที่คณะกรรมการชุมชน เนื่องจากคณะกรรมการชุมชนส่วนใหญ่มาจากผู้นำชุมชน หรือบุคคลที่เป็นที่รู้จักหรือเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในชุมชน ซึ่งจะสามารถขยายเครือข่ายชุมชนออกไปให้กว้างขึ้น ทำให้เกิดการเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น อันจะประโยชน์ต่อการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของโรงเรียนได้อีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถดำรงอยู่ได้ด้วยตนเอง (Stand Alone) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาตั้งแต่การเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนร่วมดำเนินการ ร่วมติดตาม ตรวจสอบ และสรุปผลการดำเนินการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และโรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานปัจจุบันและปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษา พบว่า ด้านที่มีสภาพการดำเนินงานในปัจจุบันเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งยังมีปัญหาการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเป็นลำดับแรก คือ ด้านการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไปควรพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรทางการศึกษาด้านการศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อให้การระดมทรัพยากรทางการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- เกตกนก แก้วนพรัตน์. (2562). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณรงค์ฤทธิ์ ประทุมชัย. (2564). แนวทางการพัฒนาการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. 13-25.
- นิรุทธิ์ วงคำชัย. (2563). การระดมทรัพยากรของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์(SMTE) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- บุญส่ง จอมหงษ์. (2563). การพัฒนาแนวทางการระดมทุนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พงศธร แสนเมือง. (2564). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. วารสารพัฒนาทักษะทางวิชาการอย่างยั่งยืน. 3(3), 25-36.
- พินสุตา สิริรังศรี. (2562). การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา Resource mobilization for education. วารสารสุทธิปริทัศน์, 33(106), 1-16.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1. (2562). แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ปีการศึกษา 2562-2565. เอกสารลำดับที่ 4/2562.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). รูปแบบการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- อารีรัตน์ สอนหลวง. (2561). การนำเสนอกระบวนการระดมทรัพยากรทางการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- อำพล รวากลาง. (2555). แนวทางการระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กกลุ่มโรงเรียนปง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.